

פ עובדות והנהגות אהבת תורה לבית בריסק

זצ"ל, וקצת התלונן בפניו על כי בדירתו הקטנה אשר בתל אביב, הצפיפות גדולה עד מאוד בלי עין הרע, וקשה עליו הלימוד בבית בתנאים אלו...

נענה ואמר לו מרן הגרייז זצ"ל, "וכי כיצד חושבים אתם שאני הייתי רגיל ללמוד לאחר נישואי, הייתי שם ילד אחד על רגל אחת, וילד שני הייתי מניח על רגלי השניה, וילד שלישי אחזתי בידי, וכך הייתי יושב ולומד בעמקות ובעיון עצום"...
בינו נא זאת.

סדר הלימוד

סיפר לי הגאון רבי ברוך רוזנברג שליט"א [ראש ישיבת סלבודקא] כדלהלן: פעם שאלני מרן הגרייז זצ"ל לסדרי הישיבה, ואמרתי לו כי לפני הצהרים לומדים מסכת אחת, ואחרי הצהרים לומדים מסכת אחרת, כפי הנהוג בהרבה ישיבות.

אמר לי מרן הגרייז זצ"ל, שהוא איננו יודע האידך אפשר ללמוד שתי מסכתות בבת אחת...
והוסיף וסיפר לי, שהוא נוהג ללמוד מסכת וסוגיא אחת במשך כמה ימים, וכאשר הוא מתעייף מלימוד אותה המסכת, ורוצה קצת לנוח... אזי הוא עובר ללמוד מסכת אחרת וסוגיא אחרת...

צריכים לימוד

ראיתי בכתביו של גאון אחד שליט"א, מבאי בית מרן הגרייז זצ"ל, החפץ בעילום שמו כדלהלן:
פעם אמר מרן הגרייז זצ"ל "היום אין יודעים איך לחשוב, צריכים לימוד על זה"...

טובה גדולה עבורו מלונדון

סיפר לי הגאון רבי אברהם ארלנגר שליט"א, [מראשי ישיבת "קול תורה"] כפי ששמע מגאון אחד שליט"א:
פעם נכנס קרוב משפחה אחד, של מרן הגרייז זצ"ל, ואמר לו כי בקרוב הוא

עובדות והנהגות אהבת תורה לבית בריסק פא

מתעתד לנסוע ללונדון, וברצונו לשאול, האם מרן הגרייז צריך שיביא לו דבר מה מלונדון...

אמר לו מרן הגרייז זצ"ל כי אכן הוא צריך איזו שהיא טובה, אם הוא יכול לבקש מגאב"ד לונדון, מרן הגרייז אברמסקי זצ"ל, שילך לספריית אוניברסיטת אוקספורד, אשר כידוע יש להם שם ספריה ענקית עם כתבי יד נדירים ויקרים, ושם יש להם את הכתב יד המקורי של הרמב"ם, ואם הוא יכול לבדוק עבורו את לשון הרמב"ם בהלכה מסויימת, אם אין טעות סופר ברמב"ם בדפוסים שלנו, כי עפ"י מה שנראה ועלה בידו, נראה לו שבספרי הרמב"ם שהודפסו יש טעות סופר באיזו הלכה...

ואכן כאשר נסע אותו קרוב משפחה ללונדון, הלך ומסר את שליחותו לרבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל. וסיפר הנ"ל, כי רבי יחזקאל זצ"ל לקח מונית, ונסע באופן מיוחד לאוניברסיטת אוקספורד, וביקש שם לבדוק את הדבר, ובדק ומצא כי האמת עם מרן הגרייז זצ"ל, והודפס ברמב"ם איזו שהיא מילה בטעות.

ותיכף ומיד שלח מרן הגרייז אברמסקי זצ"ל טלגרמה לירושלים, עבור מרן הגרייז זצ"ל, כי אכן צדק בשאלתו, וטעות סופר היא אותה מילה בספרי הרמב"ם שבידינו...

בקיאות מופלאה

שמעתי מהרה"ג ר' נחום זוין שליט"א, נכדו של הרב רבי שלמה יוסף זוין זצ"ל, ששמע מסבו כדלהלן:
בכל פעם שהיה הרב זוין זצ"ל מזכיר בפני מרן הגרייז זצ"ל, איזה פסוק מנביא, היה מרן הגרייז זצ"ל מסיים את כל הפרק מאותו הנביא בעל פה.

ראיה מכך שאינו מובא ב"יפה עינים"

סיפר לי הגאון רבי ברוך דב פוברסקי שליט"א:
פעם הייתי אצל מרן הגרייז זצ"ל ואמרתי לו סברא בגמ' בכורות [מ"ו ע"ב] דבגמ' איתא "אמר רבי שמעון בן לקיש פדחת פוטרת בכל מקום", היינו שחל שם "ילוד" על האדם, כאשר רואים את פדחתו, מלבד דין "בכורה", שלגבי דיני בכורה כתיב בו "יכיר", וצריך שיהיה "הכרת הפנים".

ורציתי לומר פשוט בזה, דאין זה רק ענין של גזירת הכתוב שכך צריך לדיני